

Factors Affecting the Prisoners' Disciplinary Infractions in Nakhon Pathom Central Prison

Pol.Lt.Col. Seksan Khruakham¹, Pichai Sena², and Pol.Col.Kantita Sripa³

Received: March 22, 2019 Revised: July 5, 2019 Accepted: July 8, 2019

Abstract

The main purpose of the present research was to examine the factors affecting the disciplinary offenses of prisoners in prison in order to get guidelines to decrease disciplinary infractions in prisons by employing a multiple regression analysis to examine data from 209 prisoners who committed disciplinary infractions in Nakhon Pathom Central Prison, which were derived from 434 disciplinary violators in the prison by using the convenience sampling method. The results of the bivariate correlation analysis between each examined factors and the level of disciplinary infractions in prison showed that there were 4 factors significantly related to the disciplinary misconduct level, including classification of prisoners, association and learning, rational choice, and low self-control. However, the multiple regression analysis revealed that there were two factors remaining statistically significant, including rational choice, and low self-control. This result showed a support to the theoretical concepts of rational choice theory and self-control theory. For the guidelines to solve the disciplinary infraction problem, it was suggested to (1) arrange a proper number of psychologists for treating prisoners' mental problems and improving low self-controlled personalities, and arrange programs or activities for improving behaviors, helping and suggesting closely to low self-controlled prisoners and (2) heighten measures of checking and increase severity of punishment for reducing the chances to commit offenses in order to increase costs and reduce benefits in the process of rational choice decision making.

Keywords: disciplinary infraction, prisoners, prison, criminology

¹ Assistant Professor at Faculty of Social Science, Royal Police Cadet Academy. E-mail: segcear@gmail.com

² Correctional officer, Nakhon Pathom Central Prison

³ Assistant Professor at Faculty of Social Science, Royal Police Cadet Academy

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครปฐม

พ.ต.ท.เสกสัณ เครือคำ¹ พิชัย เสนา² และ พ.ต.อ.หญิง กัญญ์รัฐิตา ศรีภา³

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ โดยงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression) ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยในเรือนจำจำนวน 209 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบสะดวกจากจำนวนผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยทั้งหมด จำนวน 434 คน ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์รายคู่เบื้องต้นพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับการกระทำผิดวินัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีจำนวน 4 ตัว คือ ระดับชั้นของผู้ต้องขัง การเรียนรู้ทางสังคม การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำ แต่เมื่อมีการนำตัวแปรหลายตัวเข้ามารวมในการหาอิทธิพลในคราวเดียวกัน ทำให้เหลือตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับการกระทำผิดวินัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 2 ตัว คือ การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำ ซึ่งผลการวิเคราะห์สนับสนุนแนวคิดของทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุ และทฤษฎีการควบคุมตัวเอง สำหรับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหการกระทำผิดวินัยในเรือนจำประกอบด้วย การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ด้านจิตวิทยาให้เพียงในการดูแลผู้ต้องขังเพื่อลดปัญหาด้านจิตใจและบุคลิกภาพของการควบคุมตัวเองต่ำ มีการจัดโปรแกรมหรือกิจกรรมที่จะพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมและคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดกลุ่มผู้ต้องขังที่มีปัญหาการควบคุมตัวเองต่ำ การเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบและลงโทษผู้กระทำผิดวินัยให้เข้มงวดมากขึ้นเพื่อลดโอกาสในการกระทำผิดวินัยและเพิ่มโทษและผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำผิดวินัยในกระบวนการคิดตัดสินใจ

คำสำคัญ: การกระทำผิดวินัย ผู้ต้องขัง เรือนจำ อาชญาวิทยา

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อีเมลล์: segcear@gmail.com

² เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ เรือนจำกลางนครปฐม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ที่มาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการมีประชากรนักโทษล้นเรือนจำ โดยจากสถิติจำนวนผู้ต้องขังในภาพรวมทั้งหมดประเทศไทยมีจำนวนมากกว่า 3 แสนคน (Correction Department, 2019) ในขณะที่เรือนจำรองรับได้เพียง 110,000 คน ซึ่งเป็นปริมาณที่เกินกว่าความจุของเรือนจำที่จะรับได้ (Pootrakul & Khruakham, 2015) อันส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ หลายประการ ทำให้กระบวนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นผลให้การแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดีตามหลักทฤษฎีอาชญาวิทยาขาดประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่เรือนจำใช้เวลาหมดไปกับการดูแลกิจวัตรประจำวันของผู้ต้องขัง ปัญหาผู้ต้องขังล้นคุก ไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังในทางลบเท่านั้นแต่ยังส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการเรือนจำอีกด้วย เพราะทำให้การจัดการสวัสดิการ การอบรม และการดูแลผู้ต้องขังในด้านต่างๆ ทำได้ด้วยความยากลำบาก สภาพความแออัดทำให้ผู้ต้องขังมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างแออัด ผู้ต้องขังจำนวนมากต้องว่างงานเนื่องจากไม่มีสถานที่ทำงานเพียงพอและไม่มียานเพียงพอที่จะช่วยให้ผู้ต้องขัง ทำให้ผู้ต้องขังอยู่ว่างๆ คิดฟุ้งซ่าน และหันไปมีพฤติกรรมละเมิดกฎระเบียบของเรือนจำที่สำคัญปัญหาความแออัดของผู้ต้องขังเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการพัฒนา การอบรมแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังให้กลับคืนสู่สังคมโดยไม่กลับไปกระทำผิดได้อีก ปัญหาของสภาพดังกล่าวนี้ได้เพิ่มทวีขึ้นเมื่ออัตรากำลังของเจ้าหน้าที่เรือนจำไม่ได้สัดส่วนกับผู้ต้องขังจำนวนผู้ต้องขังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่จำนวนเจ้าหน้าที่ยังคงเดิม โดยหนึ่งในปัญหาของการบริหารจัดการในเรือนจำคือ ปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนของผู้ต้องขัง (Kaewpriwan, 2007)

ปัจจุบันนี้แม้ว่าผู้ต้องขังจะถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมายเพื่อแยกตัวออกจากสังคมภายนอก เพื่อมาเข้ารับการศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมนิสัยให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคม แต่ในความเป็นจริงแล้วผู้ต้องขังส่วนหนึ่งยังมีพฤติกรรมในการกระทำผิดวินัยเรือนจำอยู่ เช่น การลักลอบเล่นการพนัน การทะเลาะวิวาท การสีกตามร่างกาย การลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้ามาภายในเรือนจำ ตลอดจนไปถึงการลักลอบเสพยาเสพติดในเรือนจำ เป็นต้น ปัญหาการกระทำผิดวินัยดังกล่าว มีผลให้ผู้ต้องขังสูญเสียโอกาสที่จะได้รับการลดโทษ และต้องใช้เวลาอยู่ในเรือนจำที่ยาวนานต่อไป ทั้งนี้ ยังมีผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยมาก ปัญหาจำนวนนักโทษล้นเรือนจำยังคงไม่สิ้นสุด ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ ที่ต้องสูญเสียงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์ การจัดสวัสดิการ ตลอดจนการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อการดูแลผู้ต้องขังแล้ว ยังก่อให้เกิดผลเสียต่อตัวผู้ต้องขังเอง (Pootrakul, Terdudontham, Khruakham & Poonyarit, 2019) โดยผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำที่แออัดและยาวนาน อาจเกิดความกดดันและสร้างความตึงเครียดที่มีแนวโน้มไปสู่พฤติกรรมทำร้าย ก้าวร้าว รุนแรง หรือแม้กระทั่ง อาจกลายเป็นความเคยชินในการกระทำผิดวินัย จนไม่เกรงกลัวต่อกฎระเบียบ บางคนก็กระทำผิดวินัยอยู่เป็นนิจ ทำให้ต้องใช้เวลาอยู่ในเรือนจำที่ยาวนานขึ้น อาจเกิดการปรับตัวให้เข้ากับสภาพของเรือนจำ (prisonization) ทำให้เกิดความเคยชินและไม่เกรงกลัวการถูกควบคุมกักขังอีกต่อไป ยิ่งไปกว่านั้น อาจเกิดการซึมซับพฤติกรรมและเทคนิควิธีในการประกอบอาชญากรรมจากผู้ต้องขังด้วยกันในเรือนจำเอง ซึ่งหากได้รับการปลดปล่อยออกไป อาจทำให้ออกไปประกอบอาชญากรรมอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ดังนั้นการดำเนินงานด้านวินัยผู้ต้องขังจึงเป็นอีกภารกิจหนึ่งที่เรือนจำจะต้องดำเนินการเพื่อให้กิจกรรมประจำวันของผู้ต้องขังดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และนอกจากนั้นการดำเนินงานด้านวินัยของผู้ต้องขัง ก็เพื่อเป็นการจัดระเบียบวินัยของผู้ต้องขัง เนื่องจากเรือนจำเป็นสถานที่ซึ่งใช้ควบคุม กักขังผู้ต้องขัง เพื่อแยกอาชญากรออกจากสังคม และยังเป็นสถานที่ซึ่งใช้แก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคม ซึ่งมีงานวิจัยพบความสัมพันธ์ของการกระทำผิดวินัยในเรือนจำกับการกระทำผิดซ้ำหลังจากพ้นโทษจากเรือนจำแล้ว (Cochran, Mears, Bales, & Stewart, 2014; Flanagan, 1983; French & Gendreau, 2006) ดังนั้นเรือนจำจึงเปรียบเสมือนสังคมอีกหนึ่งสังคมที่มีผู้คนอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก และในการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมหมู่่มากซึ่งมีไข่มุกคนทั่วไปแต่เป็นผู้ที่กระทำผิดกฎหมาย เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาจำคุก กักขัง หรือกักกัน ย่อมต้องมีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการถือปฏิบัติสำหรับควบคุมบุคคลเหล่านี้ให้อยู่ในเรือนจำได้อย่างปกติสุข ปราศจากปัญหาต่างๆ เช่นเดียวกับบุคคลที่อยู่ในสังคมภายนอก ซึ่งกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ ที่เรือนจำใช้ยึดถือปฏิบัติและใช้เป็นกรอบในการควบคุมผู้ต้องขังในเรือนจำ คือ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และวิธีปฏิบัติในการอยู่ภายในเรือนจำเอาไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในหมวดที่ 7 วินัยและบทลงโทษ มาตรา 68 ระบุไว้ว่า ผู้ต้องขังผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานเรือนจำ ข้อบังคับเรือนจำ หรือระเบียบกรมราชทัณฑ์ ให้ถือว่าผู้ต้องขังผู้นั้นกระทำผิดวินัย รวมไปถึงมาตรา 69 – 70 ที่กล่าวถึงบทลงโทษทางวินัยที่ผู้ต้องขังจะได้รับหากมีการละเมิดกฎระเบียบของทางเรือนจำ

ตาราง 1

ประเภทของการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครปฐม

ประเภทการกระทำผิดวินัย	จำนวนผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย			รวม
	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	
ทะเลาะวิวาท/ทำร้ายร่างกาย	34	42	56	132
ครอบครองสิ่งของต้องห้าม	14	11	41	66
เล่นการพนัน	45	65	32	142
เสพยาเสพติดและสิ่งมีนเมา	10	1	8	19
อื่นๆ	23	28	24	75
รวม	126	147	161	434

ที่มา: Nakhon Pathom Central Prison, 2018b

จากตาราง 1 แสดงการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครปฐม แม้จะมีกฎ ระเบียบและข้อบังคับซึ่งเป็นตัวกำหนดให้ผู้ต้องขังต้องยึดถือและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ก็ยังมีการกระทำผิดวินัยให้เห็น หากเกิดปัญหานี้ในระยะยาวจะเกิดการละเมิดกฎระเบียบของทางเรือนจำมากขึ้นและเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมที่ไม่ดีของผู้ต้องขังซึ่งเมื่อต้องกลับไปอยู่ในสังคมภายนอกก็จะทำการแสดงพฤติกรรมในทางที่ไม่ดีด้วยความเคยชินซึ่งขัดต่อวิสัยทัศน์ของกรมราชทัณฑ์ที่มุ่งเน้นในการควบคุม แก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมนิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดี มีคุณค่า

สู่สังคม อย่างที่ได้กล่าวในภาพรวมแล้วว่า หากขาดการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพ ความเคยชินจากการแสดงพฤติกรรมเหล่านี้ อาจจะเป็นสาเหตุและแนวโน้มต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังและส่งผลทำให้ผู้ต้องขังกลับไปก่อเหตุอาชญากรรมขึ้นอีกหลังจากพ้นโทษออกจากเรือนจำ

การป้องกันแก้ไขปัญหาย่อมไร้ประสิทธิภาพ หากผู้ต้องการแก้ไขปัญหามองไม่เข้าใจสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา ดังนั้น การแก้ไขปัญหาคือการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำ จึงควรเริ่มจากการทำความเข้าใจปัจจัยสาเหตุของการกระทำผิดวินัย เพื่อที่จะกำหนดแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งที่ผ่านมา การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในประเทศยังมีจำนวนน้อย และยังไม่มีการใช้สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้องค์ความรู้ในด้านนี้ยังไม่เพียงพอในการนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและแพร่หลาย (Kaewpriwan, 2007) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยด้านนี้ในต่างประเทศซึ่งมีจำนวนมากและมีการศึกษามาเป็นระยะเวลาหลายสิบปี (Hanks, 1940; Pompoco, Wooldredge, Lugo, Sullivan, & Latessa, 2017) ดังนั้น หากมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังมากขึ้น ก็จะสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่ผ่านการศึกษาวิเคราะห์ในเชิงประจักษ์มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาคือการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยงานวิจัยนี้มีการใช้สถิติขั้นสูงขึ้นจากงานวิจัยในประเทศที่ผ่านมาเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่น่าเชื่อถือขึ้นในทางวิชาการเทียบเท่างานวิจัยในต่างประเทศ ที่สามารถวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังอย่างแท้จริง เพื่อนำไปสู่การกำหนดข้อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาคือการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง อันจะส่งผลต่อการลดจำนวนผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยให้น้อยลง และเพิ่มโอกาสให้ผู้ต้องขังเหล่านั้นได้รับการแก้ไขฟื้นฟูตามกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้พวกเขาได้กลับตัวเป็นคนดีสู่สังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การกระทำผิดวินัยแม้ไม่ใช่อาชญากรรมตามที่มีการนิยามโดยทั่วไปเนื่องจากไม่ได้เป็นความผิดตามกฎหมายอาญา แต่การกระทำผิดวินัยเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากคนส่วนใหญ่ในเรือนจำปฏิบัติซึ่งขัดต่อกฎระเบียบที่เรือนจำกำหนดไว้ให้ผู้ต้องขังทุกคนปฏิบัติตาม แต่อย่างไรก็ตามการกระทำผิดวินัยบางส่วนก็เป็นอาชญากรรมได้เช่นเดียวกัน หากการกระทำนั้นเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายอาญาทั่วไป เช่น การลักลอบมีหรือเสพยาเสพติดในเรือนจำ เป็นต้น ดังนั้น การอธิบายสาเหตุของการกระทำผิดวินัยจึงสามารถประยุกต์ใช้มุมมองและแนวคิดทางอาชญาวิทยามาใช้ในการอธิบายได้เช่นเดียวกับพฤติกรรมอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบนอื่นในสังคมทั่วไป โดยทฤษฎีอาชญาวิทยาที่สำคัญที่นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีการควบคุมตนเอง และทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) เป็นทฤษฎีที่เน้นอธิบายพฤติกรรมและการกระทำผิดด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Akers, 1997) ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การกระทำผิดเกิดจากการ

คบหาสมาคมที่แตกต่างกันกับผู้ที่เคยกระทำความผิด แล้วมีการถ่ายทอดเทคนิคและแรงจูงใจในการกระทำความผิดระหว่างกันซึ่งส่วนใหญ่จะหมายถึงเพื่อนที่คบหากันอยู่ (Sutherland, 1939) นั่นคือ พฤติกรรมอาชญากรรมสามารถเรียนรู้ได้โดยผ่านกระบวนการติดต่อสื่อสารกับคนอื่น ซึ่งการเรียนรู้จะขึ้นอยู่กับระดับการคบหาสมาคมในด้านความถี่ (frequency) ระยะเวลา (duration) ลำดับความสำคัญ (priority) และความใกล้ชิด (intensity) ซึ่งต่อมาได้มีการเพิ่มหลักการเสริมแรง (reinforcement) และการเลียนแบบ (imitation) (Akers, 1997) โดยหลักการเลียนแบบ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการสังเกตพฤติกรรมคนอื่นแล้วทำตาม การเลียนแบบนั้นสามารถเกิดขึ้นได้จากการสังเกตจากบุคคลที่อยู่ใกล้ตัวและการสังเกตจากสื่อต่างๆ ซึ่งไม่ได้เข้าไปสัมผัสคลุกคลีโดยตรง การเลียนแบบจะเกิดขึ้นหรือไม่มากนักขึ้นอยู่กับลักษณะของตัวแบบ (model) ลักษณะพฤติกรรมที่สังเกตจากตัวแบบ และผลที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมของตัวแบบซึ่งจะส่งผลให้บุคคลเลือกหรือไม่เลือกที่จะเลียนแบบ ส่วนการคบหาสมาคมกับคนที่มีตัวตนเฉกเช่นเดียวกันนั้น จะเสมือนเป็นแรงเสริมให้พวกเขาารู้สึกว่าตนเองมีความหมายหรือมีตัวตนขึ้นมา โดยส่วนนี้เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ถูกขยายเพิ่มเติมจากทฤษฎีของซัทเธอร์แลนด์ ดังนั้นการกระทำผิดวินัยภายใต้มุมมองนี้จึงสามารถเกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้จากการคบหากับเพื่อนผู้ต้องขังที่เคยกระทำผิดวินัยและการเลียนแบบพฤติกรรมจากผู้ต้องขังอื่นที่อยู่ภายในเรือนจำเดียวกัน

ทฤษฎีการควบคุมตนเอง (Self-Control Theory) ได้อธิบายการกระทำความผิดด้วยแนวคิดของการควบคุมตนเอง (self-control) ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (socialization) เช่น การเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอน และการตรวจสอบควบคุมของครอบครัว รวมถึงการศึกษาอบรมและการขัดเกลาจากโรงเรียนและสถาบันทางสังคมอื่นๆ โดยได้อธิบายถึงอาชญากรรมว่า ผู้ที่มีการควบคุมตนเองสูงจะมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดน้อยในทุกช่วงของชีวิต ส่วนผู้ที่มีการควบคุมตนเองต่ำจะมีแนวโน้มในการกระทำผิดสูง โดยอาชญากรรมจะเกิดขึ้นเมื่อมีปัจจัยเอื้ออำนวยหรือมีโอกาส (opportunity) (Gottfredson & Herschi, 1990) ซึ่งลักษณะของบุคคลที่มีการควบคุมตนเองต่ำว่ามีลักษณะหุนหันพลันแล่น (impulsivity) มักง่าย (simple tasks) ชอบเสี่ยง (risk-taking) ชอบใช้กำลัง (physical activities) เอาแต่ใจตัวเอง (self-centeredness) และอารมณ์เสียบ่อย (bad temper) ดังนั้น ภายใต้มุมมองนี้ผู้ต้องขังที่มีลักษณะของการควบคุมตนเองต่ำมักจะมีการกระทำผิดวินัยมากกว่าผู้ต้องขังคนอื่น

ทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (rational choice theory) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดและพฤติกรรม ที่อธิบายถึงการให้เหตุผลของอาชญากรในการตัดสินใจว่าจะเลือกกระทำผิดหรือไม่กระทำ โดยคิดคำนวณเปรียบเทียบกันระหว่างประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (benefits) กับโทษหรือสิ่งที่ต้องเสีย (costs) จากการกระทำ (Cornish & Clarke, 1986) ซึ่งเป็นแนวคิดในกลุ่มสำนักทฤษฎีอาชญาวิทยาตั้งเดิม (classical school) หลักการนี้อยู่เป็นพื้นฐานความเชื่อที่ว่า ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์คือ การแสวงหาความสุข (hedonism) โดยมนุษย์นั้นจะมองหาสิ่งที่ทำให้ตัวเองพึงพอใจ (pleasure) และในทางตรงกันข้ามก็จะหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่จะทำให้ตัวเองเจ็บปวด (pain) ดังนั้นในการตัดสินใจเลือกที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจึงเป็นการชั่งน้ำหนักของสิ่งที่จะได้รับจากการกระทำนั้นว่าจะมีผลดี (ความสุข) หรือผลเสีย (ความเจ็บปวด) มากกว่ากัน หากคิดคำนวณแล้วการกระทำนั้นจะก่อให้เกิดผลดีมากกว่าผลเสียแล้วก็จะตัดสินใจลงมือกระทำสิ่งนั้น แต่ถ้าหากคำนวณแล้วเห็นว่าการนั้นทำไปแล้วทำให้ตัวเองมีความเดือดร้อนมากกว่าที่จะเกิดผลดีก็จะไม่ทำ ดังนั้นในการยับยั้งป้องกันอาชญากรรมจึงสามารถทำได้ด้วยการทำให้เกิดความกลัวต่อการลงโทษซึ่งจะไปเพิ่มน้ำหนักในส่วนของผลเสียที่

อาจจะเกิดขึ้นจากการกระทำผิด ซึ่งภายใต้กรอบแนวคิดนี้ การกระทำผิดวินัยเป็นการชั่งน้ำหนักระหว่างผลดีกับผลเสียที่จะได้รับการกระทำผิดวินัยอันเป็นเหตุผลในการเลือกกระทำของผู้ต้องขัง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยจะมุ่งเน้นไปที่การทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังโดยจะนำเสนอผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องจำแนกตามปัจจัยที่ทำการศึกษาในงานวิจัยนี้ ซึ่งประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคล คือ อายุ สถานภาพสมรส ประวัติการถูกจำคุก การเยี่ยมญาติกำหนดโทษ และระดับชั้นของนักโทษ 2) ปัจจัยด้านการเรียนรู้ทางสังคม 3) การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และ 4) ลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำ

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ที่ผ่านมามีการศึกษาอิทธิพลของตัวแปรส่วนบุคคลหลายตัวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ แต่สำหรับในงานวิจัยนี้จะทำการศึกษาเพียงบางส่วน คือ อายุ สถานภาพสมรส ประวัติการถูกจำคุก การเยี่ยมญาติ กำหนดโทษ และระดับชั้นของนักโทษ โดยตัวแปรที่มักจะพบว่าอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยเป็นประจำ คือ อายุ ซึ่งผู้ต้องขังที่มีอายุน้อยมักจะพบว่ามีกรกระทำผิดวินัยมากกว่าผู้สูงอายุมาก (Hanks, 1940; Flanagan, 1983; Goetting & Howsen, 1986; Kuanliang & Sorensen, 2008; Lahm, 2009; Pompoco, Wooldredge, Lugo, Sullivan, & Latessa, 2017; Rocheleau, 2014) สำหรับสถานภาพสมรสถูกพบว่าอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยโดยผู้ต้องขังที่มีสถานภาพโสดจะมีการกระทำผิดวินัยมากกว่าผู้ต้องขังที่เคยหรือแต่งงานแล้ว (Flanagan, 1983; Goetting & Howsen, 1986) ส่วนประวัติการถูกจำคุกหรือประวัติการกระทำผิดก่อนที่จะอยู่ในเรือนจำเป็นอีกตัวแปรที่ถูกนำมาศึกษาหาอิทธิพลที่มีต่อการกระทำผิดวินัย โดยทั่วไปมักพบว่า ผู้ต้องขังที่เคยต้องโทษหรือกระทำผิดมาก่อนเข้าเรือนจำมักจะมีการกระทำผิดวินัยมากกว่าคนอื่น (Cyayton & Carr, 1984; Goetting & Howsen, 1986; Rocheleau, 2014) สำหรับกำหนดโทษหรือระยะเวลาที่ถูกพิพากษาลงโทษโดยผู้พิพากษาเป็นตัวแปรที่ถูกนำมาศึกษาเช่นเดียวกัน โดยผู้ต้องขังที่ถูกพิพากษาลงโทษน้อยจะทำผิดวินัยมากกว่าผู้ต้องโทษนานกว่า (Goetting & Howsen, 1986) แต่งานวิจัยบางส่วนพบว่าการกำหนดโทษไม่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัย (Hanks, 1940; Rocheleau, 2014) นอกจากนี้ยังมีการพบความสัมพันธ์ของการเยี่ยมญาติของผู้ต้องขังกับการกระทำผิดวินัย (Jen & MacKenzie, 2006) แต่งานวิจัยส่วนมากจะไม่พบความสัมพันธ์ของการเยี่ยมญาติ (Flanagan, 1983; Goetting & Howsen, 1986) นอกจากนี้งานวิจัยบางส่วนยังพบว่าหลังการเยี่ยมญาติผู้ต้องขังจะมีการกระทำผิดวินัยมากขึ้น (Immarigeon, 2013) สำหรับระดับชั้นของนักโทษเป็นตัวแปรที่ถูกนำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยในต่างประเทศที่ไม่พบมีการศึกษาตัวแปรนี้เนื่องจากการบริหารจัดการกลุ่มผู้ต้องขังที่แตกต่างจากของเรือนจำในไทย แต่การศึกษาความสัมพันธ์เบื้องต้นพบว่า ผู้ต้องขังในกลุ่มชั้นดีจะมีการกระทำผิดวินัยที่น้อยกว่าผู้ต้องขังในกลุ่มชั้นเลวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sena & Khruakham, 2019) จึงนำตัวแปรนี้มาวิเคราะห์หาอิทธิพลในขั้นสูงด้วย

2) การเรียนรู้ทางสังคม เป็นตัวแปรที่อยู่ภายใต้กรอบทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม โดยมีงานวิจัยพบว่าเพื่อนหรือเครือข่ายมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดวินัยในเรือนจำ โดยเพื่อนที่เคยกระทำผิดวินัยจะเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ต้องขังที่ซุกงูหรือสนับสนุนให้มีการกระทำผิดวินัย (Reid, 2017) และจากการทดสอบความสัมพันธ์เบื้องต้นพบ

ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างการคบหาสมาคมและการกระทำผิดวินัย (Sena & Khruakham, 2019)

3) การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ เป็นตัวแปรที่ยังไม่พบในงานวิจัยในต่างประเทศ แต่ในมุมมองด้านอาชญาวิทยาการใช้เหตุผลในการตัดสินใจก่อนที่จะลงมือกระทำความผิดเป็นตัวแปรที่สำคัญและจากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับการกระทำผิดวินัยเบื้องต้นด้วยการหาค่าสหสัมพันธ์สัมประสิทธิ์พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับที่สูง (Sena & Khruakham, 2019) จึงนำตัวแปรนี้มาวิเคราะห์หาอิทธิพลในขั้นสูงด้วย

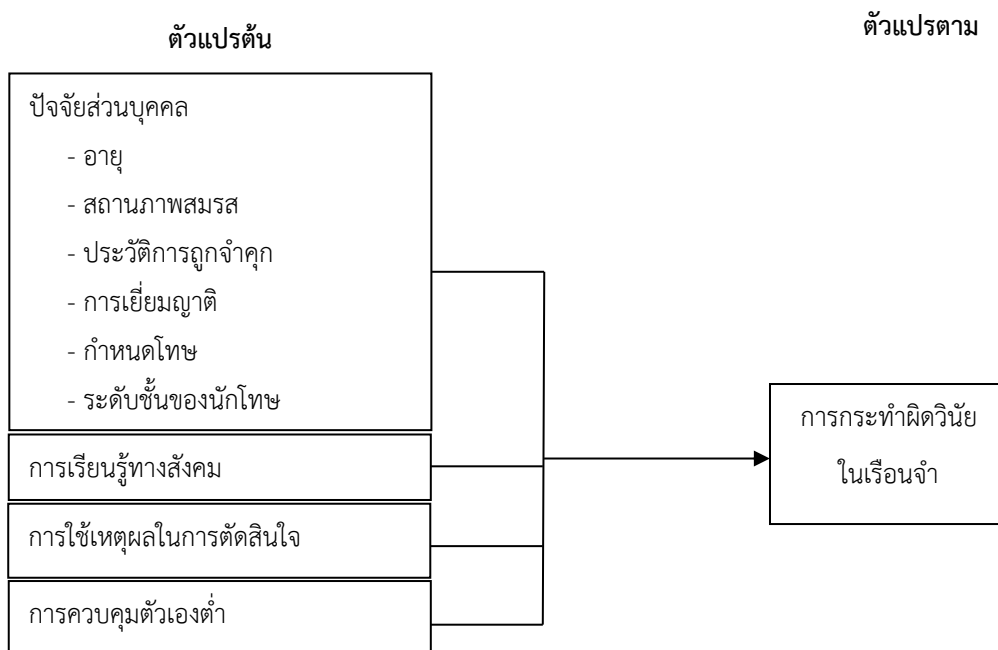
4) ลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำ เป็นตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะทางจิตใจและบุคลิกภาพของผู้ต้องขัง ซึ่งงานวิจัยจะมีการวัดที่แตกต่างกันส่วนใหญ่จะเป็นคำถามให้ประเมินตัวเอง โดยงานวิจัยส่วนใหญ่มักจะพบว่าผู้ต้องขังที่มีปัญหาทางด้านจิตใจหรือบุคลิกภาพซึ่งสะท้อนให้เห็นลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำจะมีการกระทำผิดวินัยมากกว่ากลุ่มอื่น (Edens, Poythress, & Lilienfeld, 1999; Fox, 1958; Goetting & Howsen, 1986; Hanks, 1940; Kuanliang & Sorensen, 2008; Rocheleau, 2014)

สมมติฐานการวิจัย

จากการทบทวนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถนำมาสร้างสมมติฐานในการวิจัยได้ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส ประวัติการถูกจำคุก การเยี่ยมญาติ กำหนดโทษ และระดับชั้นของนักโทษ มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยในเรือนจำ
2. ปัจจัยด้านการเรียนรู้ทางสังคมมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยในเรือนจำ
3. ปัจจัยด้านการใช้เหตุผลในการตัดสินใจมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยในเรือนจำ
4. ปัจจัยด้านลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยในเรือนจำ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ข้อมูลเบื้องต้นของสถานที่วิจัย

เรือนจำกลางนครปฐม เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนกลาง สังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีอำนาจควบคุมนักโทษเด็ดขาดชาย และนักโทษเด็ดขาดหญิง กำหนดโทษตลอดชีวิต มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการด้านทัณฑปฏิบัติ การจัดการศึกษาอบรม ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมและฝึกวิชาชีพ ตลอดจนจัดสวัสดิการให้การสงเคราะห์ และดูแลสุขภาพอนามัยผู้ต้องขัง โดยได้แบ่งเขตการควบคุมผู้ต้องขังเป็น 9 แดน คือ แดน 1, 2, และแดน 4 เป็นแดนที่ใช้คุมขังผู้ต้องขังเด็ดขาดชายทั่วไป แดน 3 เป็นแดนที่ใช้คุมขังผู้ต้องขังเด็ดขาดชายโทษสูง แดน 5 เป็นแดนที่ใช้คุมขังผู้ต้องขังแรกรับชายและอยู่ระหว่างการตัดสินใจ แดน 6 เป็นแดนสุททกรรม (ใช้ประกอบอาหาร) แดน 7 เป็นแดนผู้ต้องขังหญิง แดน 8 เป็นแดนสถานพยาบาล และแดน 9 เป็นแดนสำหรับควบคุมผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ ผู้ต้องกักกัน ผู้ต้องกักขัง และผู้ต้องขังที่เป็นผู้ช่วยงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งการปฏิบัติการต่างๆ ได้ดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2559 – 2562 และยังเป็นเรือนจำกลางที่ทำหน้าที่ประสานเรือนจำเขต 7 รับผิดชอบดูแลให้คำปรึกษาเรือนจำที่ตั้งอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดราชบุรี อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ชาย 127 คน หญิง 27 คน มีจำนวนผู้ต้องราชทัณฑ์ประมาณ 5,624 คน (Nakhon Pathom Central Prison, 2018a)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยเพศชายในเรือนจำกลางนครปฐม จำนวน 209 คน จากจำนวนประชากรที่เป็นผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยเพศชายในเรือนจำกลางนครปฐม จำนวน 434 คน ซึ่งครอบคลุมนักโทษเด็ดขาด ผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณา ผู้ต้องกักกัน และผู้ต้องกักขัง และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีลักษณะการกระทำผิดคือ ทะเลาะวิวาท/ทำร้ายร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมาคือ อื่นๆ เล่นการพนัน ลักลอบสีกตามร่างกาย ครอบครองสิ่งต้องห้ามและเสพสิ่งเสพติด/ของมีนเมา คิดเป็นร้อยละ 24.4 22.5 11.0 6.7 และ 2.4 ตามลำดับ โดยมีการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1973) กำหนดระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 แล้วทำการเลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (nonprobability sampling) และใช้รูปแบบการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (quota sampling) โดยแบ่งโควตาดตามสัดส่วนของจำนวนผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยในแต่ละแดน โดยแบ่งเป็นสัดส่วนร้อยละของประชากรทั้งหมด ดังนี้ แดน 1 ร้อยละ 26.50 แดน 2 ร้อยละ 32.26 แดน 3 ร้อยละ 9.68 แดน 4 ร้อยละ 19.35 แดน 5 ร้อยละ 8.99 แดน 6 ร้อยละ 0.46 แดน 8 ร้อยละ 0.23 และแดน 9 ร้อยละ 2.53

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นใหม่ทั้งหมดจากการทบทวนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ส่วน โดยส่วนที่ 1-4 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดตัวแปรต้น ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล การเรียนรู้ทางสังคม การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ

และลักษณะการควบคุมตนเองต่ำ ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดตัวแปรตาม ได้แก่ การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง และส่วนที่ 6 เป็นข้อเสนอแนะ ซึ่งแบบสอบถามในส่วนตัวแปรต้นและตัวแปรตาม (ยกเว้นข้อคำถามลักษณะส่วนบุคคล) เป็นแบบให้เลือกตอบตามมาตราวัดแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Likert's scale) ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้ตามความคิดเห็น มีเกณฑ์การให้คะแนนจาก 1-5 โดย 1 หมายถึง เห็นตรงกับข้อคำถามนั้นน้อยที่สุด และ 5 หมายถึง เห็นตรงกับข้อคำถามนั้นมากที่สุด

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือวิจัย ทำโดยก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (index of item-objective congruence : IOC) และมีการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นอกจากนี้ได้มีนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะเรียบร้อยแล้ว ทดลองใช้กับกลุ่มผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณจำนวน 30 คน โดยผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) จากการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัท (Cronbach's alpha coefficient) ในส่วนข้อคำถามส่วนปัจจัยด้านการเรียนรู้ทางสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัทเท่ากับ 0.81 ปัจจัยด้านลักษณะการควบคุมตนเองต่ำมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัทเท่ากับ 0.73 และปัจจัยด้านการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัทเท่ากับ 0.76 และการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครปฐมมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัทเท่ากับ 0.97 ซึ่งทั้งหมดมีค่ามากกว่า 0.70 ซึ่งถือว่าข้อคำถามที่มีคุณภาพและมีความเชื่อมั่นเพียงพอตามหลักวิชาการ (Hagan, 2005)

ตัวแปรต้น

ตัวแปรต้นในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ลักษณะส่วนบุคคล การเรียนรู้ทางสังคม การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และ ลักษณะของการควบคุมตนเองต่ำ ซึ่งได้จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีรายละเอียดดังปรากฏตามตาราง 2 ดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคล เป็นกลุ่มตัวแปรที่มาจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลกับการกระทำผิดวินัย โดยในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ประวัติการถูกจำคุก การเยี่ยมญาติ อายุ สถานภาพสมรส กำหนดโทษ และระดับชั้นของนักโทษ เพื่อให้สามารถทำการวิเคราะห์ทางสถิติตัวแปรทั้งหมดได้ถูกตรวจสอบและเปลี่ยนให้เป็นตัวแปรแบบจำนวนโดยมีตัวแปรที่เป็นแบบจำนวนอยู่แล้ว 2 ตัวคือ ประวัติการถูกจำคุก (Mean=1.94, S.D.=0.99) และการเยี่ยมญาติ (Mean=1.09, S.D.=1.21) ส่วนตัวแปรอื่นได้ปรับเปลี่ยนให้เหลือสองกลุ่มเป็นกลุ่มอ้างอิง (0) และกลุ่มเปรียบเทียบ (1) ตามการทบทวนวรรณกรรมและผลการวิจัยที่ผ่านมา ดังนี้ อายุ เดิมมี 4 กลุ่มแบ่งเป็นช่วงอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 92 คน อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 91 คน อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 16 คน อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 4 คน เนื่องจากข้อมูลอายุมีการเก็บเป็นช่วงอายุจึงใช้ช่วงอายุ 21-30 ปีเป็นกลุ่มอ้างอิงเนื่องจากเป็นกลุ่มอายุน้อยที่สุด (0=21-30 ปี, 1=ช่วงอายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป) สำหรับสถานภาพสมรส เดิมมี 4 กลุ่มแบ่งเป็นโสด จำนวน 142 คน สมรส จำนวน 35 คน และหย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 26 คน โดยในการวิจัยนี้ได้ใช้รวมกลุ่มโสดและหย่าร้าง/แยกกันอยู่ซึ่งถือว่าเป็นพันธะทางสังคมน้อยเป็นกลุ่มอ้างอิง (0=โสด

หย่าร้าง/แยกกันอยู่, 1=สมรส) สำหรับกำหนดโทษ เดิมแบ่งเป็นอายุต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 90 คน 6-15 ปี จำนวน 74 คน 16-30 ปี จำนวน 30 คน 31-50 ปี จำนวน 8 คน และจำคุกตลอดชีวิต/ประหาร จำนวน 1 คน (0=0-5 ปี, 1=ช่วงตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป) และระดับชั้นของผู้ต้องขัง เดิมมี 6 ระดับชั้นแบ่งเป็น ชั้นเยี่ยม จำนวน 29 คน ชั้นดีมาก จำนวน 25 คน ชั้นดี จำนวน 28 คน ชั้นกลาง จำนวน 44 คน ชั้นเลวชั้น จำนวน 51 คน เลวมาก จำนวน 26 คน โดยในการวิจัยนี้ได้ใช้รวมกลุ่มชั้นกลาง ชั้นเลว ชั้นเลวมาก ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความประพฤติไม่ค่อยดีเป็นกลุ่มอ้างอิง (0=ชั้นกลาง ชั้นเลว ชั้นเลวมาก, 1=ชั้นเยี่ยม ชั้นดีมาก ชั้นดี)

การเรียนรู้ทางสังคม (Mean=2.60, S.D.=0.91) เป็นตัวแปรที่อยู่ภายใต้กรอบทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างและทฤษฎีการเรียนรู้ ที่มาจากการรวมข้อคำถามให้เลือกตอบที่เป็นแบบมาตราวัดแบบการประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย การกระทำผิดวินัยเรือนจำเกิดจากการได้เห็นเพื่อนในเรือนจำสามารถทำได้ การกระทำผิดวินัยเรือนจำเกิดจากการชักชวนของเพื่อน การปรึกษาเพื่อนที่สนิทที่สุด วิธีการต่างๆ ในการกระทำผิดวินัยเรือนจำนำมาจากเพื่อน กลุ่มเพื่อนมีผลต่อการตัดสินใจในการกระทำผิดวินัยเรือนจำ และการกระทำผิดวินัยเรือนจำของผู้ต้องขังเป็นเรื่องปกติ

การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ (Mean=2.30, S.D.=0.93) เป็นตัวแปรที่อยู่ภายใต้กรอบทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล ที่มาจากการรวมข้อคำถามให้เลือกตอบที่เป็นแบบมาตราวัดแบบการประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย ความพึงพอใจในการกระทำผิดวินัยเรือนจำ ความรู้สึกสบายใจเมื่อได้กระทำผิดวินัยเรือนจำ การไม่ทำผิดวินัยเมื่อรู้ว่าจะถูกเจ้าหน้าที่จับได้ การหาโอกาสที่เหมาะสมในการกระทำผิดวินัยเรือนจำ ผลของการกระทำผิดวินัยเรือนจำมีความคุ้มค่าที่จะทำ การเลือกกระทำผิดวินัยเรือนจำตอนที่เจ้าหน้าที่ไม่อยู่บริเวณนั้น หรือไม่มีกล้องวงจรปิด และการกระทำผิดวินัยเรือนจำแต่ละครั้งจะได้รับสิ่งตอบแทนเสมอ เช่น ของกินของใช้

ลักษณะการควบคุมตนเองต่ำ (Mean=2.64, S.D.=0.95) เป็นตัวแปรที่อยู่ภายใต้กรอบทฤษฎีการควบคุมตนเอง ที่มาจากการรวมข้อคำถามให้เลือกตอบที่เป็นแบบมาตราวัดแบบการประเมินค่า 5 ระดับ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้ตามความคิดเห็น จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย การเป็นคนอารมณ์ร้อน/อารมณ์เสียง่าย/และเอาแต่ใจตัวเอง การมักใช้กำลังตัดสินปัญหาต่างๆ ระหว่างผู้ต้องขังด้วยกัน การกระทำผิดวินัยเรือนจำเป็นเรื่องทำหาย การกระทำผิดวินัยเรือนจำของท่านเกิดจากการขาดการยับยั้งชั่งใจ และการไม่ยั้งคิด การมักจะระงับอารมณ์ไม่ได้เมื่อเกิดดราม่า และ การไม่รู้สึกเสียใจในการกระทำผิดวินัย ซึ่งเป็นข้อคำถามที่สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของการควบคุมตนเองต่ำ

ตัวแปรตาม

ตัวแปรตามในการวิจัยนี้เป็นระดับของการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ซึ่งสร้างจากการรวมข้อคำถามแบบให้เลือกตอบตามแบบมาตราวัดแบบการประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ ดังปรากฏตามตาราง 2 (Range=7-35, Mean=12.22, S.D.=6.86) ซึ่งความผิดวินัยประกอบด้วย การทะเลาะวิวาทหรือทำร้ายร่างกาย การครอบครองสิ่งของต้องห้าม การเล่นเกมพนัน การลักลอบสีกตามร่างกาย การเสพยาเสพติดหรือสิ่งของมีนเมา การหลบหนีหรือพยายามหลบหนีจากการคุมขัง และการกระด้างกระเดื่องต่อคำสั่งเจ้าหน้าที่

ตาราง 2

แสดงผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยด้านต่างๆ กับการกระทำผิดวินัย

ตัวแปร	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
อายุ (AGE)	0	1	.56	.498
สถานภาพสมรส (MSTATUS)	0	1	.17	.374
ระดับชั้นของผู้ต้องขัง (CLASS)	0	1	.40	.491
กำหนดโทษ (SENTENCE)	0	1	.55	.499
การเยี่ยมญาติ (VISIT)	0	1	.71	.453
ประวัติการถูกจำคุก (PREHIST)	1	5	1.94	1.017
การเรียนรู้ทางสังคม (LEARN)	1.00	4.38	2.6005	.91228
การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ (REASON)	1.00	4.57	2.3014	.93428
ลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำ (SELFCON)	1.00	4.83	2.6380	.94647
การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง (MISCON)	7.00	35.00	12.2249	6.86001

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์การถดถอบแบบพหุคูณ (Multiple regression) ในการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งเป็นสถิติที่เหมาะสมกับการหาอิทธิพลของตัวแปรต้นที่เป็นแบบจำนวน (Quantitative variable) หลายตัวกับตัวแปรตามตัวเดียวที่เป็นแบบจำนวน ซึ่งสามารถวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรต้นทุกตัวกับตัวแปรตามในภาพรวมและอิทธิพลของตัวแปรต้นแต่ละตัวกับตัวแปรตามในขณะที่มีการนำอิทธิพลของตัวแปรอื่นในโมเดลมาร่วมกันวิเคราะห์ด้วย ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคทางสถิติขั้นสูงจะต้องมีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นไปตามสมมติฐานทางสถิติของแต่ละเทคนิค ซึ่งประกอบด้วย การตรวจสอบข้อมูลที่มีค่าแตกต่างอย่างจากกลุ่มข้อมูลอื่น (Outliers) โดยพบว่า มีข้อมูลที่แตกต่างเกินไปจำนวน 6 ตัวอย่าง จากการใช้ค่า Mahalanobis chi-square ($p < 0.001$, $df = 9$) ที่ 27.877 เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบ สำหรับการตรวจสอบ linearity, normality and homoscedasticity test โดยใช้ scatterplot ของ standardized residuals ซึ่งมีการกระจายเกาะกลุ่มตัวบริเวณส่วนกลางพอสมควร อันสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นปกติของข้อมูลจึงไม่ได้มีการใช้เทคนิคทางสถิติในการปรับปรุงข้อมูล และการตรวจสอบ multicollinearity test โดยใช้ค่า Tolerance ซึ่งตัวแปรทุกตัวมีค่าอยู่ระหว่าง 0.35-0.97 ซึ่งสูงกว่า 0.10 และค่า VIF ซึ่งตัวแปรทุกตัวมีค่าอยู่ระหว่าง 1.04-2.95 ซึ่งน้อยกว่า 10 อันแสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือในเชิงสถิติของโมเดลจากชุดข้อมูลนี้ (Mertler & Vannatta, 2010) ซึ่งเมื่อมีการตรวจสอบสมมติฐานทางสถิติดังกล่าวได้ลบข้อมูลจำนวน 6 ตัวอย่าง คงเหลือข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 203 ตัวอย่าง ทั้งนี้เพื่อให้ข้อมูลในภาพรวมเป็นไปตามสมมติฐานทางสถิติดังกล่าวและได้ผลการวิเคราะห์ที่เที่ยงตรงมากขึ้นตามหลักสถิติ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคทางสถิติ multiple regression โดยวิธีการนำตัวแปรต้นทุกตัวเข้าในโมเดลการวิเคราะห์ พบว่า โมเดลที่ได้จากการรวมตัวแปรต้นทั้งหมดสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรตามได้

49.1% ($R^2=0.491$, $R^2_{adj}=0.467$, $F(9,193)=20.683$, $p<0.001$) โดยมีอิทธิพลของตัวแปรต้นแต่ละตัวกับตัวแปรตาม (การกระทำผิดวินัย) รายละเอียดปรากฏตามตาราง 3 ซึ่งผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติพบตัวแปรที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับการกระทำผิดวินัยเมื่อมีการควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอื่นทุกตัวคงที่จำนวน 2 ตัว คือ ตัวแปรด้านการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ($B=2.334$, $p<0.001$) และลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำ ($B=1.934$, $p<0.001$) ซึ่งหมายความว่า เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอื่นคงที่ ผู้ต้องขังที่มักใช้เหตุผลในการตัดสินใจกระทำผิดโดยการมองเห็นว่า หากจะได้ประโยชน์แก่ตนเองมากและมีความเสี่ยงน้อยก็จะมีอาการกระทำผิดวินัยมาก และผู้ต้องขังที่มีลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำในระดับสูงจะมีการกระทำผิดวินัยมากด้วยเช่นกัน สำหรับตัวแปรอื่น จำนวน 7 ตัว ประกอบด้วย ประวัติการถูกจำคุก การเยี่ยมญาติอายุ สถานภาพสมรส กำหนดโทษระดับชั้นของนักโทษ และปัจจัยด้านการเรียนรู้ทางสังคม ไม่พบอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับระดับการกระทำผิดวินัย

ตาราง 3

แสดงผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยด้านต่างๆ กับการกระทำผิดวินัย

	Unstandardized		Standardized		t	Sig.
	Coefficients		Coefficients			
	B	Std. Error	Beta			
(Constant)	.955	1.699			.562	.575
การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ (REASON)	2.334	.620	.332		3.767	.000
ลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำ (SELFCON)	1.934	.541	.282		3.574	.000
ระดับชั้นของผู้ต้องขัง ¹ (CLASS)	-1.400	.768	-.108		-1.823	.070
ประวัติการถูกจำคุก (PREHIST)	-.580	.373	-.093		-1.555	.122
อายุ ² (AGE)	1.023	.708	.080		1.445	.150
การเรียนรู้ทางสังคม (LEARN)	.812	.614	.116		1.322	.188
กำหนดโทษ ³ (SENTENCE)	-.866	.667	-.068		-1.297	.196
สถานภาพสมรส ⁴ (MSTATUS)	-.354	.923	-.021		-.384	.701
การเยี่ยมญาติ (VISIT)	.113	.782	.008		.145	.885

โมเดลภาพรวม $R=.701$, $R^2=0.491$, $R^2_{adj}=0.467$

ผลการวิเคราะห์ ANOVA $F(9,193)=20.683$, $p<0.001$

¹ 0=ชั้นกลาง ชั้นเลว ชั้นเลวมาก, 1=ชั้นเยี่ยม ชั้นดีมาก ชั้นดี

² 0=21-30 ปี, 1=ช่วงอายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป

³ 0=0-5 ปี, 1=ช่วงตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

⁴ 0=โสด หย่าร้าง/แยกกันอยู่, 1=สมรส

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์รายคู่เบื้องต้นพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับการกระทำผิดวินัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 4 ตัว คือ ระดับชั้นของผู้ต้องขัง การเรียนรู้ทางสังคม การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำ แต่เมื่อมีการนำตัวแปรหลายตัวเข้ามาร่วมในการหาอิทธิพลในคราวเดียวกัน ทำให้เหลือตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับการกระทำผิดวินัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียง 2 ตัว คือ การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำ (Edens et al., 1999; Fox, 1958; Goetting & Howsen, 1986; Hanks, 1940; Kuanliang & Sorensen, 2008; Rocheleau, 2014) ในขณะที่ระดับชั้นของผู้ต้องขัง และการเรียนรู้ทางสังคมไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า เมื่อมีการนำปัจจัยแต่ละด้านเข้ามาวิเคราะห์รวมกันทั้งหมดจะมีเพียงปัจจัยด้านการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัย ซึ่งผลการวิเคราะห์สนับสนุนแนวคิดของทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุ (Cornish & Clarke, 1986) และทฤษฎีการควบคุมตัวเอง (Gottfredson & Herschi, 1990) โดยปัจจัยทั้งสองด้านเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคลและมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ผู้ต้องขังที่มีลักษณะการควบคุมตัวเองต่ำจะมีลักษณะพฤติกรรมที่หุนหันพลันแล่น (impulsivity) ง่าย (simple tasks) ชอบเสี่ยง (risk-taking) ชอบใช้กำลัง (physical activities) เอาแต่ใจตัวเอง (self-centeredness) และอารมณ์เสียบ่อย (bad temper) ซึ่งลักษณะเหล่านี้ ทำให้ผู้ต้องขังที่มีการควบคุมตนเองต่ำมักเห็นโทษที่จะได้รับจากการถูกจับได้และถูกลงโทษมีน้ำหนักน้อยกว่าผู้ต้องขังที่มีการควบคุมตัวเองสูงกว่า หรือมองเห็นความเสี่ยงที่ต่ำกว่าคนปกติทั่วไป รวมทั้งมองเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำผิดวินัยเพิ่มขึ้น จึงไม่สามารถที่ระงับความต้องการหรือทนรอผลประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อกระทำผิดวินัยได้ ทำให้ตัดสินใจเลือกลงมือกระทำผิดวินัยเพื่อให้ได้สิ่งที่ตัวเองต้องการ

สำหรับอิทธิพลของเพื่อนแม่ในเบื้องต้นจะพบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการกระทำผิดวินัย แต่เมื่อใช้สถิติขั้นสูงที่นำอิทธิพลของตัวแปรทั้งหมดเข้ามาร่วมวิเคราะห์ด้วยกลับไม่พบว่ามีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ ซึ่งอาจจะเกิดจากการที่เรือนจำเป็นสถานที่ปิดทุกคนรู้จักกันมีการเรียนรู้และคบหาสมาคมในภายใต้กรอบที่จำกัดและเข้มงวด ทำให้ระดับการเรียนรู้ทั้งในด้านเทคนิคการกระทำผิดและแรงจูงใจในการกระทำผิดวินัยอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันมาก ทำให้การกระทำผิดวินัยส่วนใหญ่อยู่ที่กระบวนการคิดภายในตัวบุคคลซึ่งจะไปสอดคล้องกับแนวคิดและหลักการของกระบวนการเลือกอย่างมีเหตุผลและการควบคุมตัวเองของแต่ละบุคคล และในงานวิจัยในต่างประเทศไม่ค่อยพบว่ามีเพื่อนแม่ที่นำตัวแปรด้านการคบหาสมาคมเข้ามาศึกษาวิเคราะห์หาอิทธิพล

ระดับชั้นของผู้ต้องขังเป็นอีกประเด็นที่น่าสนใจแม้ว่าจะไม่พบอิทธิพลที่มีต่อการกระทำผิดวินัยอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญที่ได้จะอยู่ที่ 0.07 ซึ่งจะใกล้เคียงกับค่านัยสำคัญที่ใช้เป็นเกณฑ์และจากการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์เบื้องต้นที่พบว่า ระดับชั้นของผู้ต้องขังมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=-0.303, p<0.01$) ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับที่สูง จากความค่าความสัมพันธ์นี้จึงควรอธิบายถึงลักษณะของความสัมพันธ์ของระดับชั้นของผู้ต้องขังและการกระทำผิดวินัย โดยเมื่อผู้ต้องขังอยู่ในกลุ่มผู้ต้องขังชั้นเลว (เลวมาก เลว และปานกลาง) จะมีการกระทำผิดวินัยมากกว่ากลุ่มผู้ต้องขังชั้นดี (ดี ดีมาก และเยี่ยม) ซึ่งความสัมพันธ์นี้

สามารถอธิบายด้วยแนวคิดของทฤษฎีการควบคุมตนเอง (self-control theory) และทฤษฎีตีตรา (labeling theory) นั่นคือ ผู้ต้องขังในกลุ่มชั้นเลวมักจะมีการควบคุมตัวเองต่ำกว่ากลุ่มผู้ต้องขังชั้นดี ($r=-0.278, p<0.01$) และมีประวัติการกระทำผิดมากกว่ากลุ่มผู้ต้องขังชั้นดี ($r=-0.348, p<0.01$) โดยผู้ต้องขังกลุ่มนี้จะถูกเพ่งเล็งจากเจ้าหน้าที่และจะได้รับการตีตราว่าเป็นคนไม่ดีไม่น่าไว้วางใจทำให้ได้รับการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมหรืออาจจะถูกกดขี่จากเจ้าหน้าที่เรือนจำหรือผู้ต้องขังในกลุ่มชั้นดีด้วย จึงทำให้ผู้ต้องขังในกลุ่มนี้มีความคิดหรือทัศนคติที่ไม่ดีต่อเรือนจำ เจ้าหน้าที่ หรือผู้ต้องขังด้วยกันเอง อันจะส่งผลให้ผู้ต้องขังเหล่านี้ตอบสนองด้วยการกระทำพฤติกรรมที่ไม่ดี เช่น การทะเลาะวิวาท การดื้อดึงขัดขืนคำสั่ง หรือพฤติกรรมรุนแรงอย่างอื่น อันเป็นการกระทำผิดวินัยของเรือนจำ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากผลของการตีตรา (Becker, 1963; Khruakham, 2015)

สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลอื่น ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ประวัติการถูกจำคุก การกำหนดโทษ และการเยี่ยมญาติ (Flanagan, 1983; Goetting & Howsen, 1986; Hanks, 1940) ที่ไม่พบว่ามีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากงานวิจัยบางส่วนก็ไม่พบอิทธิพลของตัวแปรเหล่านี้เช่นเดียวกัน จากภาพรวมทั้งหมดสะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลน้อยต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำจึงควรพิจารณาที่ปัจจัยในด้านที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดตัดสินใจและการควบคุมตัวเอง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดวินัยเกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและการควบคุมตัวเอง ดังนั้น ข้อเสนอแนะในการลดปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ สามารถดำเนินการได้ดังนี้

- 1) การเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบและลงโทษผู้กระทำผิดวินัยให้เข้มงวดมากขึ้นเพื่อลดโอกาสในการกระทำผิดวินัยและเพิ่มโทษและผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำผิดวินัยในกระบวนการคิดตัดสินใจ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล ซึ่งการที่จะป้องกันการกระทำผิดวินัยได้จะต้องลดผลดีเพิ่มผลเสียหรือลดความคุ้มค่าและเพิ่มความเสี่ยงในการถูกลงโทษให้มากขึ้นจากการกระทำผิดวินัย ดังนั้น การเพิ่มมาตรการตรวจสอบและลงโทษจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยได้ โดยมีวิธีการเช่น การพัฒนาระบบตรวจสอบติดตามผู้ต้องขังให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเรือนจำ ซึ่งสามารถทำได้โดยการเพิ่มกล้องวงจรปิดให้มากขึ้น การติดตั้งเครื่องตรวจร่างกาย (body scan) เพื่อตรวจผู้ต้องขังก่อนเข้าเรือนจำหรือเข้าโรงนอน โดยเครื่องมือเหล่านี้จะช่วยให้ตรวจจับและป้องกันการกระทำผิดวินัยเกี่ยวกับการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้ามาในเรือนจำหรือโรงนอน การทะเลาะวิวาท การหลบหนีจากเรือนจำ การแอบมีเพศสัมพันธ์ การลักลอบสักตามร่างกาย การลักลอบเสพยาเสพติด เป็นต้น

- 2) การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ด้านจิตวิทยาให้เพียงในการดูแลผู้ต้องขังเพื่อลดปัญหาด้านจิตใจและบุคลิกภาพของการควบคุมตัวเองต่ำ มีการจัดโปรแกรมหรือกิจกรรมที่จะพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมและคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดกับกลุ่มผู้ต้องขังที่มีปัญหาการควบคุมตัวเองต่ำ โดยเฉพาะผู้ต้องขังในกลุ่มชั้นเลวมาก เลวและปานกลาง ซึ่งกลุ่มนี้มักจะมีปัญหาในการควบคุมตัวเอง ซึ่งจากสภาพปัญหาในปัจจุบันของแต่ละเรือนจำในไทย

จะมีผู้ต้องขังจำนวนมากเกินความจุของเรือนจำ ทำให้ผู้ต้องขังอยู่กันด้วยความแออัดและสภาพปัญหาด้านจิตใจมากขึ้น ประกอบกับในเรือนจำแต่ละเรือนจำมีเจ้าหน้าที่นักจิตวิทยาจำนวนน้อยเพียงเรือนจำละ 1 คนหรือไม่มีเลยในบางเรือนจำ (Pootrakul et.al., 2019)

3) ในส่วนของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่มีหน้าที่ดูแลผู้ต้องขัง ควรมีการฝึกอบรมด้านจิตวิทยาให้เข้าใจปัจจัยเสี่ยงในการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง และวิธีการในการส่งเสริมคุณลักษณะทางจิตวิทยาที่เหมาะสม สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมในเรื่องการตัดสินใจ และการควบคุมตนเอง โดยทำงานในรูปแบบสหสาขาวิชาชีพ ร่วมกับนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พระ หรือนักการศาสนา เช่น การฝึกวินัย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและการควบคุมตัวเองให้ดีขึ้น รวมทั้งโปรแกรมเกี่ยวกับการจัดการกับอารมณ์ความรู้สึกของตัวเองโดยใช้หลักการสนับสนุนทางสังคม (Social support) อันเป็นอีกหนึ่งวิธีการที่พบว่ามีประสิทธิภาพในการลดการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังได้ (Rocheleau, 2014) อีกทั้งการสนับสนุนทางสังคมโดยไม่เลือกปฏิบัติ ยังช่วยลดความรู้สึกว่าถูกตีตราของผู้ต้องขังชั้นแล้วได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ข้อจำกัดของงานวิจัยนี้มีหลายประการ เช่น กลุ่มตัวอย่างจะอยู่เพียงเรือนจำเดียวและมีจำนวนไม่มากพอที่จะเป็นตัวแทนของผู้ต้องขังทั้งหมดทั่วประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้กับผู้ต้องขังในเรือนจำทั่วไปในประเทศ (generalizability) การขาดตัวแปรในระดับมหัพภาคหรือเรือนจำ เช่น โครงสร้างเรือนจำ จำนวนผู้ต้องขัง โปรแกรม/กิจกรรมในเรือนจำ เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยพบว่ามีอิทธิพลมากกว่าปัจจัยในระดับตัวบุคคล (Jen & MacKenzie, 2006) ดังนั้นในการทำวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการนำข้อมูลในระดับเรือนจำเข้ามาวิเคราะห์ด้วยเพื่อให้ได้ความสัมพันธ์ที่ชัดเจนมากขึ้น โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในหลายเรือนจำเพื่อให้สามารถนำมาวิเคราะห์ได้

2) การวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมการควบคุมตนเองและกระบวนการคิดตัดสินใจอย่างมีเหตุผล หรือสร้างเป็นโมดูลในการป้องกันการกระทำผิดวินัย โดยอาจออกแบบได้ทั้งงานวิจัยกึ่งทดลอง งานวิจัยแบบผสมผสาน หรืองานวิจัยและพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

- Akers, R. (1997). *Criminological Theory: Introduction and Evaluation* (2nd ed.). CA: Roxbury Publishing.
- Becker, H. S. (1963). *Outsiders: Studies in the Sociology of Deviance*. NY: Free Press.
- Cochran, J. C., Mears, D. P., Bales, W. D., & Stewart, E. A. (2014). Does inmate behavior affect post-release offending? Investigating the misconduct-recidivism relationship among youth and adults. *Justice Quarterly*, 31(6), 1044–1073. Retrieved from <https://doi.org/10.1080/07418825.2012.736526>
- Cornish, D. B., & Clarke, R. V. (1986). *The Reasoning Criminal: Rational Choice Perspectives on Offending*. NY: Springer-Verlag.

- Correction Department. (2019). *Rāṅgān sathiti phū tōṅ rāchathan thuā prathē* [Statistics of prisoners in Thailand]. Retrieved from http://www.correct.go.th/stat102/display/select_type.php#
- Cyayton, O., & Carr, T. (1984). The effects of prison crowding upon infraction rates. *Criminal Justice Review (Georgia State University)*, 9(2), 69–77. Retrieved from <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=i3h&AN=14245171&site=ehost-live>
- Edens, J. F., Poythress, N. G., & Lilienfeld, S. O. (1999). Identifying inmates at risk for disciplinary infractions: a comparison of two measures of psychopathy. *Behavioral Sciences & the Law*, 17(4), 435–443. Retrieved from [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1099-0798\(199910/12\)17:4<435::AID-BSL356>3.0.CO;2-Z](https://doi.org/10.1002/(SICI)1099-0798(199910/12)17:4<435::AID-BSL356>3.0.CO;2-Z)
- Flanagan, T. J. (1983). Correlates of institutional misconduct among state prisoners. *Criminology*, 21(1), 29–39. Retrieved from <https://doi.org/10.1111/j.1745-9125.1983.tb00249.x>
- Fox, V. (1958). Analysis of prison disciplinary problems. *Journal of Criminal Law, Criminology & Police Science*, 49(4), 321–326. Retrieved from <https://doi.org/10.2307/1141587>
- French, S. A., & Gendreau, P. (2006). Reducing prison misconducts: What works!. *Criminal Justice and Behavior*, 33, 185–218.
- Goetting, A., & Howsen, R. M. (1986). Correlates of prisoner misconduct. *Journal of Quantitative Criminology*, 2(1), 49–67. Retrieved from <https://doi.org/10.1007/BF01064595>
- Gottfredson, M. R., & Hirschi, T. (1990). *A General Theory of Crime*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Hagan, F. E. (2005). *Research Methods in Criminal Justice and Criminology* (7th ed.). NY: Allyn & Bacon.
- Hanks Jr., L. M. (1940). Preliminary for a study of problems of discipline in prisons. *Journal of Criminal Law & Criminology*, 30, 879–887. Retrieved from <https://doi.org/10.2307/1137316>
- Immarigeon, R. (2013). Do visits make inmates behave better or worse?. *Corrections Managers' Report*, 19(2), 17–22. Retrieved from <http://search.ebscohost.com/login.aspx?Direct=true&db=i3h&AN=91682599&site=ehost-live>
- Jen, C., & MacKenzie, D. (2006). Taiwan prisoner's infraction problems: A multilevel approach. *Conference Papers -- American Society of Criminology*, 1–2. Retrieved from <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=i3h&AN=26955680&site=ehost-live>

- Kaewpriwan, R. (2007). *Patchai thi mi phon to kankratham phit winai khoṅg phutōṅgkhang ying koṅani suksa: Ruāncham chāngwat samut sakōṅ* [Factors influencing female prisoners to violate prison rules in Samut Sakorn Prison] (Master's thesis). Retrieved from <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- Khruakham, S. (2015). *Atchayaḱam Atchaya wıthhaya læ Ngān yuttıtham thāṅg 'āya* [Crime criminology and criminal justice]. Nakhon Pathom: Petchakasem Printing.
- Kuanliang, A., & Sorensen, J. (2008). Predictors of self-reported prison misconduct. *Criminal Justice Studies*, 21(1), 27–35. Retrieved from <https://doi.org/10.1080/14786010801972662>
- Lahm, K. F. (2009). Educational participation and inmate misconduct. *Journal of Offender Rehabilitation*, 48(1), 37–52. Retrieved from <https://doi.org/10.1080/10509670802572235>
- Mertler, C. A., & Vannatta, R. A. (2010). *Advanced and multivariate statistical methods: Practical application and interpretation* (4th ed.). Glendale, CA: Pyrczak.
- Nakhon Pathom Central Prison. (2018a). *Khōṅkhaı̄ phāṛakit ruāncham klāṅ Nakhōṅ Pathom* [Mission and Structure of Nakhon Pathom Central Prison]. Nakhon Pathom: Office of Administration.
- Nakhon Pathom Central Prison. (2018b). *Sathıti phutōṅgkhang thı̄kratham phı̄t wınai ruāncham* [Statistics of Inmates' Disciplinary Rule Violation Nakhon Pathom: Note of Office of Central Prison Control].
- Pompoco, A., Wooldredgē, J., Lugo, M., Sullivan, C., & Latessa, E. J. (2017). Reducing Inmate Misconduct and Prison Returns with Facility Education Programs. *Criminology & Public Policy*, 16(2), 515–547. Retrieved from <https://doi.org/10.1111/1745-9133.12290>
- Pootrakul, K., & Khruakham, S. (2015). *Khrōṅkān suksā wıkhroṅ khōmūn khadı̄ phalı̄t khrōṅkhrōṅ sēp phut sēp tı̄t (kanchā læ phut krathōm)* [Analysis of data on production possession and consumption of narcotic drugs (cannabis and mitragyna speciosa)] (Research report). Pathumthani: Institution of Criminology and Justice Administration, College of Public Administration, Political Faculty, Rangsit University.
- Pootrakul, K., Terdudontham, T., Khruakham, S., & Poonyarit, S. (2019). *Kānphatthana prasıthıphāṅ khōṅg rabop ngān rāṅchathan khōṅg prathē Thai prı̄apthı̄ap kap prathē Malēsı̄a* [The Development of the effective of correctional system in Thailand as compared to Malaysia] (Research report). Pathumthani: Institution of Criminology and Justice Administration, College of Public Administration, Political Faculty, Rangsit University.

- Reid, S. E. (2017). The (anti)social network: Egocentric friendship networks of incarcerated youth. *Deviant Behavior*, 38(2), 154–172. Retrieved from <https://doi.org/10.1080/01639625.2016.1196962>
- Rocheleau, A. M. (2014). Prisoners' Coping Skills and Involvement in Serious Prison Misconduct. *Victims & Offenders*, 9(2), 149–177.
- Sena, P., & Khruakham, S. (2019). *Patchai sāhet læ næōthāng kān pōṅṅkan kānkratham phit winai khōṅ phūtōṅkhang rūānchām klāng Nakhōn Pathom* [Causal factors and prevention guidelines on disciplinary rule breaking of prisoners in Nakhon Pathom Central Prison]. *The 5th Piboonsongkram National Research Conference*, 15 March 2019, Piboonsongkram Rajabath University.
- Sutherland, E. (1939). *Principles of criminology* (3rd ed.). Philadelphia: Lippincott.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). NY: Harper and Row Publication.